

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše (soudce zpravodaj) a soudců Pavla Molka a Lenky Bursíkové v právní věci žalobce: **H. D. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2025, č. j. OAM-213/VL-VL12-HA06-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 6. 2025, č. j. 18 Az 10/2025-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto usnesení zabýval tím, zda se Krajský soud v Ostravě nedopustil zásadního pochybení, které by vedlo k přijatelnosti kasační stížnosti.

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou sporoval pouze neudělení humanitárního azylu. Krajský soud v Ostravě ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Neshledal totiž žádná pochybení v posouzení humanitárního azylu. Neobstojí ani námitka o restriktivním výkladu humanitárního azylu. Žalobce totiž netvrdil jakékoliv mimořádné okolnosti, na základě kterých by mu žalovaný mohl humanitární azyl přiznat.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. V ní uvedl, že žalovaný pochybil při výkladu pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“. Tento pojem je nutné nejprve vyložit a poté až hodnotit. Žalovaný takto nepostupoval. Nikterak ho nevyložil. Neobstojí proto závěr krajského soudu, dle kterého žalovaný posoudil

podmínky pro udělení humanitární azylu správně. Ve shodě s žalovaným navíc přistupuje k pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ příliš restriktivně. Stěžovatel má za to, že z jeho příběhu plynou tak závažné okolnosti, že je lze podřadit pod pojem „případ hodný zvláštního zřetele“. Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud převzal závěry žalovaného, aniž by se žalobními body zabýval.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozhodnutí krajského soudu i žalovaného jsou zákonná a přezkoumatelná. Proto navrhuje kasační stížnost odmítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] O žalobě rozhodla specializovaná samosoudkyně. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Kasační stížnost není přijatelná.

III.A. Přípustnost kasačních námitek

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je totiž kasační stížnost nepřijatelná, *opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl*. Stěžovatel musí podle § 104 odst. 4 s. ř. s. v kasační stížnosti mj. reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou jeho závěry nesprávné. Pokud pouze opakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž by jakkoliv reflektoval argumentaci krajského soudu, tak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36). Z textu daného ustanovení je také zřejmé, že brání i uplatnění jiných námitek než těch, které byly včas uplatněny v řízení před krajským soudem, pokud je stěžovatel nemohl uplatnit již v řízení před soudem prvního stupně (rozsudek NSS ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008-39).

[9] Stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud vyložili pojem „případ hodný zvláštního zřetele“ příliš restriktivně. Shodnou námitku ve vztahu k žalovanému vznesl stěžovatel již v žalobě. Krajský soud v bodě 34 napadeného rozsudku předdeslal, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok ani subjektivní právo. Může být udělen pouze na základě správního uvážení žalovaného, které soud přezkoumává v omezeném rozsahu. Tato východiska dále krajský soud aplikoval na případ stěžovatele. Konstatoval, že správní uvážení žalovaného obстоjí a je zcela adekvátní zjištěnému skutkovému stavu, který není nikterak mimořádný. Stěžovateli vytkl to, že neuvedl, v čem by měl být jeho životní příběh výjimečný a proč by měl zakládat důvody pro aplikaci tak mimořádného institutu, jakým je

pokračování

humanitární azyl (bod 35 napadeného rozsudku). V bodech 36 až 38 napadeného rozsudku doplnil, že mimořádné okolnosti nelze spatřovat ani v jeho rodinných vazbách na území České republiky. S dětmi se nestýká, ty jej ani neznají. Výživné na ně neplatí. Svoji novou partnerku v žalobě ani neoznačil. Mezinárodní ochrana slouží k pomoci osobám, které byly pronásledovány či ohroženy vážnou újmou. Neslouží k legalizaci pobytu.

[10] Stěžovatel na vypořádání krajského soudu konkrétně nereaguje. Setrvává na tom, že žalovaný posuzuje podmínky pro udělení humanitárního azylu příliš restriktivně. Totéž v kasační stížnosti vytýká také krajskému soudu. Žádnou konkrétní polemiku vůči uvedeným závěrům krajského soudu však nepředestřel. Odkazuje se pouze na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55. Z pasáže citované v kasační stížnosti vyplývá, že smysl udělení humanitárního azylu spočívá v mimořádných okolnostech, které zákon nepředvídal. Z těchto východisek však krajský soud vycházel. Ani odkaz na daný rozsudek proto nepředstavuje jakoukoliv polemiku se závěry krajského soudu. Tato námitka je proto nepřipustná, jelikož dostatečně nereaguje na závěry krajského soudu.

[11] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel v úvodu kasační stížnosti, před vymezením kasačních námitek (v části nazvané „Úvodní skutečnosti“), uvedl konkrétní důvody, pro které chce v České republice setrvat. Konkrétně poukázal zejména na důvody rodinné, sociální a ekonomické důvody (možnost obnovit a prohloubit zde vztah se svými dětmi, v České republice má zázemí, hovoří česky, má zde vytvořené sociální vazby apod.). Proto má za to, že návrat do Vietnamské socialistické republiky by představoval nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života a byl by v rozporu se zásadou nejlepšího zájmu dítěte. Ani tyto námitky však nejsou přípustné. Stěžovatel je v řízení před krajským soudem nevznesl, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Netvrdí, že by mu vycestováním do země původu hrozilo vážné nebezpečí, což by výjimečně mohlo představovat důvod pro připuštění námítky (v souladu se zásadou zákazu navracení). Proto NSS uvedené námitky posoudil jako nepřipustné, jelikož je stěžovatel nevznesl již v řízení před krajským soudem, ačkoliv mu v tom nic nebránilo.

III.B Přijatelnost kasačních námitek

[12] Stěžovatel dále namítá, že žalovaný nevymezil pojem „případ hodný zvláštního zřetele“ a proto mu humanitární azyl nepřiznal. Krajskému soudu vytýká to, že tuto námitku řádně neposoudil. Napadený rozsudek shledává navíc nepřezkoumatelným, jelikož se krajský soud pouze ztotožnil se žalovaným, aniž by však vysvětlil proč. Tyto námitky jsou přípustné. Nejvyšší správní soud se však zabýval tím, zda jsou rovněž přijatelné (bod [6]).

[13] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána v případě takového rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené, rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005 298, č. 1119/2007 Sb. NSS, či ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001

47, č. 386/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost je pak takové rozhodnutí, které postrádá základní zákonné náležitosti, či jehož výrok je v rozporu s odůvodněním. V neposlední řadě se může jednat o takové rozhodnutí, jehož závěry jsou v příkrém rozporu se skutkovými zjištěními, nebo jehož odůvodnění je ve vztahu k výroku nejednoznačné (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 130, č. 244/2004 Sb. NSS).

[14] Stěžovatel namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož se krajský soud ztotožnil se žalovaným, ani by však vysvětlil proč. Takové rozhodnutí je nepřezkoumatelné. To dovozuje z rozsudku NSS ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007-58. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje správnost předpokladu, dle kterého je rozhodnutí nepřezkoumatelné v případě, že se krajský soud ztotožní se žalovaným, aniž by řádně vysvětlil důvody, které jej k tomu vedly. Takto krajský soud postupoval pouze v bodě 24 napadeného rozsudku, ve kterém konstatoval, že stěžovatel (pozn. NSS: v napadeném rozsudku je nesprávně uvedeno *žalovaný*) učinil předmětem žalobních námitek pouze neudělení humanitárního azylu. Přesto krajský soud uvedl, že se s žalovaným ztotožňuje v tom, že nemá nárok na mezinárodní ochranu v žádné její formě a odkázal se na napadené rozhodnutí. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v tomto případě se krajský soud ztotožnil se závěry žalovaného, aniž by blíže uvedl důvody, které jej k tomu vedly. Z tohoto důvodu však napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Stěžovatel totiž v řízení před krajským soudem brojil toliko vůči neudělení humanitárního azylu, kterým se krajský soud podrobně zabýval. Toto konstatování krajského soudu proto nezatěžuje napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Nemělo jakýkoliv vliv na výsledek řízení. Krajský soud k tomuto stručnému závěru zřejmě vedly zvláštnosti soudního řízení ve věcech mezinárodní ochrany, ve kterých soud částečně vystupuje v pozici nalézacího soudu. Proto se i bez námítky zabýval tím, zda stěžovateli nesvědčí jiná forma této ochrany. Pokud však stěžovatel žádné konkrétní námítky nevzněl, nelze po krajském soudu vyžadovat, aby se podrobně vyjadřoval k těmto závěrům. Proto krajský soud uvedeným konstatováním nezatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Tu NSS neshledal ani v rámci vypořádání žalobních námitek. Stěžovatel ani nekonkretizoval, v čem konkrétně se měl vytýkané vady dopustit. Ačkoliv se krajský soud se závěry žalovaného ztotožnil, vždy vysvětlil, z jakého důvodu k takovému závěru dospěl. Napadený rozsudek proto není nepřezkoumatelný z uvedeného důvodu.

[15] Stěžovatel dále namítá, že žalovaný pochybil, jelikož nikterak nevymezil pojem „případ hodný zvláštního zřetele“. Správní orgán je totiž povinen neurčitý právní pojem vyložit. Až následně může posuzovat to, zda jej zjištěný skutkový stav naplňuje. Odkázal se na rozsudky NSS ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73, č. 701/2005 Sb. NSS, *JIRI MODELS*, a ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 As 13/2007-56, *Česká televize*. Totéž tvrdil již v žalobě. Z prvně uvedeného rozsudku vyplývá, že při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit. Stěžovatel se v žalobě i kasační stížnosti odkázal i na druhý z uvedených rozsudků. Z něj ocitoval větu, dle které je správní orgán nejprve povinen neurčitý právní pojem vyložit a až následně konfrontovat se skutkovými zjištěními konkrétního případu. Citovaná věta je však z narační části rozsudku, ve které NSS shrnul závěry Městského soudu v Praze. Nutno dodat, že NSS v dané věci rozsudek městského

pokračování

soudu zrušil. Dospěl totiž k závěru, že pokud správní orgán neurčitý právní pojem nevyloží, nemusí to být vždy důvodem pro zrušení jeho rozhodnutí. Při interpretaci neurčitých právních pojmů je třeba odlišit případy, kdy se jedná o neurčité právní pojmy, jejichž výklad působí jak správním orgánům, tak soudům nemalé obtíže (viz např. bohatá soudní judikatura k neurčitému právnímu pojmu „veřejný zájem“), od případů týkajících se neurčitých právních pojmů relativně snadno srozumitelných, jejichž obsah je v podstatě zřejmý již z jejich jazykového vyjádření.

[16] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelem v tom, že z rozsudku krajského soudu nemusí být na první pohled zřejmé, jak se s touto žalobní námitkou vypořádal. Nejedná se však o natolik zásadní pochybení, které by mohlo vyústit v přijatelnost kasační stížnosti. Žalovaný se vymezením pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ zabýval. Vymezil, že za rozhodná kritéria pro naplnění tohoto pojmu považuje zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situaci stěžovatele. Přihlédl také k jeho věku a zdravotnímu stavu. Nadto uvedl, že humanitární azyl lze udělit pouze výjimečně, a to v případech, kdy nejsou dány podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a neudělení azylu by bylo zcela „nehumánní“. Tím dle NSS vymezil základní kritéria pro posuzování pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“. Obdobně východiska žalovaného pro posouzení uvedeného pojmu identifikoval v napadeném rozhodnutí také krajský soud (bod 26 napadeného rozsudku). Z napadeného rozsudku proto implicitně vyplývá, že krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný obsah pojmu vymezil. Nevyjádřil se pouze k rozsudkům, na které se stěžovatel odkázal. To však nemůže mít na posouzení věci jakýkoliv vliv. Implicitně totiž dospěl k závěru, že správní orgán pojem řádně vymezil. Je tedy v souladu s oběma stěžovateli citovanými rozsudky. Proto NSS dospěl k závěru, že se krajský soud nedopustil tak závažné vady, která by znamenala zásadní pochybení krajského soudu. Nejvyšší správní soud závěrem podotýká, že nelze po správním orgánu vyžadovat, aby uvedený neurčitý právní pojem jednoznačně vymezil (například ve formě definice). To je z povahy věci prakticky nemožné. Zcela postačí, pokud jeho obsah a význam přdestře například ve formě kritérií, která pro naplnění tohoto pojmu považuje za rozhodná. Tak správní orgán v dané věci učinil. Z nich vycházel i krajský soud. Stěžovatelem vytýkaných pochybení se proto nedopustili.

[17] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se krajský soud nedopustil zásadního pochybení, které by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti. Kasační stížnost není přijatelná ani z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury. Proto ji NSS odmítl pro nepřijatelnost.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[19] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s

§ 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. prosince 2025

Petr Mikeš
předseda senátu